

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Sžo/35/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012200237
Dátum vydania rozhodnutia:	20.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Kováčová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012200237.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členiek senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Evy Babiakovej, CSc., v právnej veci žalobcu: Lesoochranárske zoskupenie VLK, občianske združenie, Tulčík 26, IČO: 31 303 862, zastúpeného JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou, Štúrova 20, Košice, proti žalovanému: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, so sídlom Námestie Ľ. Štúra č. 1, Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 8641/2011-1.10 (33/2011 - rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011, v konaní o odvolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 38/2012-129 zo dňa 6. marca 2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 1S 38/2012-129 zo dňa 6. marca 2014, p o t v r d z u j e .

Účastníkom právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Bratislave rozsudkom č. k. 1S 38/2012-129 zo dňa 6. marca 2014 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal preskúmania zákonnosti a následne zrušenia rozhodnutia žalovaného č. 8641/2011-1.10 (33/2011 - rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011, ktorým žalovaný na základe rozkladu žalobcu zmenil výrok prvostupňového rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru výkonu štátnej správy, č. 3794/2011-2.2 zo dňa 20. septembra 2011, ktorým bola povolená výnimka podľa § 40 ods. 2 a ods. 3 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 543/2002 Z. z.“) zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z., a to usmrtiť dvoch jedincov medveďa hnedého v poľovnom revíri Remata. Zmena prvostupňového rozhodnutia spočívala v určení, že odstrel možno zrealizovať na lokalitách Veľký vrch a Kunešovské lúky, katastrálne územie Ráztočno a Handlová, odo dňa právoplatnosti rozhodnutia do 30. novembra 2011 poslednou a postriežkou a do 15. decembra 2011 postriežkou a od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012 poslednou a postriežkou. V ostatných častiach zostal výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený.

Ako vyplýva z odôvodnenia napadnutého rozsudku, z administratívneho spisu žalovaného správneho orgánu krajský súd zistil, že dňa 27. januára 2011 bola žalovanému doručená žiadosť poľovníckej spoločnosti CERVUS SR o udelenie výnimky z § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. za účelom regulačného lovu medveďa hnedého v roku 2011 v počte dva kusy. Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky (ďalej len „ŠOP SR“) vo svojom stanovisku k regulačnému odlovu medveďa hnedého v roku 2011 navrhla povoliť výnimku na regulačný odlov dvoch jedincov s hmotnosťou do 100 kg. Uvedené stanovisko ŠOP SR bolo aj s prílohami doručené žalobcovi v prílohe listu zo dňa 7. marca 2011 s tým, aby sa k podkladom rozhodnutia v stanovenej lehote vyjadril. Žalobca tak urobil, pričom vo svojom podrobnom vyjadrení zaujal názor, že nebolo preukázané splnenie podmienok stanovených zákonom na povolenie výnimky z ochrany medveďa hnedého. Rozhodnutím č. 3794/2011-2.2 zo dňa 20. septembra 2011 Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky, odbor výkonu štátnej správy, podľa § 40 ods. 2 a ods. 3 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z. povolilo výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z., a to usmrtiť dvoch jedincov medveďa hnedého v poľovnom revíri Remata. Proti prvostupňovému rozhodnutiu žalovaného podal žalobca rozklad. V rámci konania o rozklade žalovaný požiadal ŠOP SR o stanovisko vo veci regulačného odlovu medveďa hnedého v roku 2012, a to z dôvodu, že vzhľadom na dĺžku správnych konaní v roku 2011 by rozhodnutia žalovaného o povolení výnimky v roku 2011 už nemuseli byť v praxi vykonateľné. Preto si žalovaný vyžiadal stanovisko k odlovu v období od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012. V odpovedi na uvedenú žiadosť ŠOP SR zaujala stanovisko, podľa ktorého dôvod, pre ktorý bolo odporúčené vydať výnimky na odlov medveďov hnedých, je stále aktuálny a nepominul sa, preto odporučila predĺženie platnosti rozhodnutí tak, ako navrhol žalovaný. Uvedený list ŠOP SR bol zaslaný účastníkom konania, vrátane žalobcu, dňa 14. novembra 2011.

K námietkam žalobcu procesného charakteru krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že pokiaľ správny orgán vydá rozhodnutie vo veci samej bez toho, aby umožnil účastníkovi vyjadriť sa ku všetkým relevantným podkladom, na základe ktorých vo veci rozhodol, ide o procesné pochybenie správneho orgánu, ktoré môže mať vplyv na zákonnosť rozhodnutia. V tejto súvislosti poukázal na to, že z preskúmaných rozhodnutí i z administratívneho spisu vyplýva, že okrem stanovísk ŠOP SR boli podkladom pre rozhodnutie žalovaného i žiadosť poľovníckej organizácie o udelenie výnimky a k nej pripojené prílohy týkajúce sa nežiaduceho správania sa medveďa hnedého v danom území, pričom žalobcovi neboli v priebehu konania tieto podklady doručené s tým, aby sa k nim vyjadril, ale bolo mu len oznámené, že pokiaľ mu podklady a informácie, s ktorými bol oboznámený nestačia, má v zmysle § 23 správneho poriadku právo nazrieť osobne do spisu. Krajský súd v tomto postupe žalovaného videl nedodržanie ustanovenia § 3 ods. 2 v spojení s ustanovením § 33 ods. 2 správneho poriadku, nakoľko žalobca má právo pred vydaním rozhodnutia vyjadriť sa ku všetkým podkladom rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie. Žalovaný mal žiadosť o udelenie výnimky a k nej pripojené prílohy, ako aj všetky ostatné podklady, predložiť žalobcovi na vyjadrenie, a to buď v elektronickej podobe alebo dorúčením ich fotokópií (za náhradu nákladov s tým spojených), pretože právo účastníka vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia nemožno zamieňať s právom nazerať do spisov správneho orgánu. Uvedené procesné pochybenie žalovaného by bez ďalších zistených skutočností bolo takou vadou, ktorá mohla mať vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Nakoľko však žalobca v priebehu správneho konania požiadal o sprístupnenie listín zo spisu podľa zákona č. 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon o slobode informácií) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o slobode informácií“) a tieto mu boli všetky zaslané ešte pred vydaním rozhodnutia, krajský súd dospel k záveru, že žalobca mal možnosť oboznámiť sa s podkladmi rozhodnutia, hoci sa k nim dostal mimoprocesnou cestou, aj keď postup žalovaného nemožno v tomto prípade považovať za štandardný, avšak tento procesný nedostatok v postupe žalovaného nemal za daných okolností vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia. Vo vzťahu k námietke žalobcu, že podklady rozhodnutia boli dňa 21. novembra 2011 doručené len žalobcovi a nie jeho právnej zástupkyňi, krajský súd konštatoval, že žalovaný síce postupoval v rozpore s ustanovením § 25 ods. 5 správneho poriadku, avšak táto vada nemohla mať za následok nezákonnosť rozhodnutia, pretože žalobca i jeho právna zástupkyňa sa o obsahu doručovaných listín dozvedeli, vyjadrili sa k nim a zo žiadneho úkonu neboli uvedeným pochybením žalovaného vylúčení, či inak ukrátení na svojich právach.

Krajský súd tiež v súvislosti so žalobnými námietkami poukázal na to, že analýzy minuloročnej regulácie a analýzy škôd spôsobených medveďmi v predchádzajúcom roku, na ktoré poukazoval žalovaný v liste, ktorým žalobcu oboznamoval s podkladmi rozhodnutia, neboli z dôkazného hľadiska podkladmi rozhodnutia žalovaného, nakoľko sa v písomne spracovanej podobe v spise nenachádzajú a žalovaný z nich nevyvodil žiadne konkrétne skutkové zistenia, o ktoré by oprel rozhodnutie o výnimke. Odborné orgány ŠOP SR, ktoré v konaní o udelenie výnimiek zaujímajú stanoviská pre potreby rozhodovania žalovaného, monitorujú stav medveďov v jednotlivých lokalitách ich výskytu, vyhodnocujú škody spôsobené medveďmi i realizáciu udelených výnimiek, o čom svedčia aj vyjadrenia ŠOP SR k jednotlivým žiadostiam žiadateľov o výnimku. V prejednávanej veci však žiadne konkrétne analýzy zachytené v písomnej forme neboli podkladom rozhodnutia a preto žalovaný nemal s čím žalobcu v zmysle § 33 ods. 2 správneho poriadku oboznamovať.

Pokiaľ išlo o zmenu prvostupňového rozhodnutia, jej dôvodom bola podľa krajského súdu výlučne potreba zabezpečiť realizovateľnosť výnimky, pričom správny orgán druhého stupňa postupoval v medziach zákona, keď si v rozkladovom konaní vyžiadal stanovisko ŠOP SR k predĺženiu času realizácie výnimky. Vzhľadom na dôvod povolenia výnimky, ktorým bola obava o bezpečnosť a zdravie obyvateľov, nebolo podľa názoru prvostupňového súdu nevyhnutné preverovať skutočnosti tvoriace základ žiadosti o výnimku inak ako uvedeným dopytom, nakoľko sa tieto v horizonte niekoľkých mesiacov reálne zmeniť nemôžu.

K námietke o nesúlade výrokovej časti druhostupňového rozhodnutia s § 59 ods. 2 správneho poriadku krajský súd uviedol, že nakoľko minister v rozkladovom konaní zmenil prvostupňové rozhodnutie žalovaného iba čiastočne a rozsah tejto zmeny výslovne vo výroku druhostupňového rozhodnutia vymedzil, postupoval v súlade s uvedeným ustanovením. Výrok druhostupňového rozhodnutia, podľa ktorého v ostatných (zmenou nedotknutých) častiach zostáva výrok prvostupňového rozhodnutia nezmenený, je taktiež v medziach zákona. Naopak, priečil by sa zákonu taký výrok druhostupňového rozhodnutia, ktorým by sa v nezmenenej časti prvostupňové rozhodnutie potvrdilo, pretože správny orgán druhého stupňa odvolanie (rozklad) zamietal a prvostupňové rozhodnutie potvrdzuje len vtedy, ak nie sú dôvody pre zmenu alebo zrušenie prvostupňového rozhodnutia. Ak teda minister v rozkladovom konaní čiastočne zmenil prvostupňové rozhodnutie, nemohol ho zároveň v ktorejkoľvek inej časti potvrdiť.

Vo vzťahu k hmotnoprávnej stránke veci krajský súd konštatoval, že zo stanovísk ŠOP SR ako i zo samotnej žiadosti poľovníckeho združenia a jej príloh je zrejmé, že populácia medveďa hnedého na Slovensku prosperuje a narastá, pričom povolenie usmrtenia určeného počtu jedincov neohrozí zachovanie populácie tohto živočíšneho druhu na našom území. Žalovaný sa pred udelením výnimky v konaní zaoberal aj možnosťou odchyty medveďov a ich umiestnenia napr. do niektorej zoologickej záhrady, avšak žiadna z nich o medveďa hnedého záujem neprejavila. Iná reálna alternatíva k povoleniu výnimky v konaní navrhovaná nebola. Krajský súd mal za to, že žiadosť o povolenie výnimky bola v konaní doložená dôkazmi, ktoré dostatočne preukazujú dôvodnosť obavy o bezpečnosť a zdravie obyvateľov dotknutého územia, nakoľko medvede pohybujúce sa v intraviláne obce, teda v bezprostrednej blízkosti človeka, sú dôkazom o synantropizácii medveďov v danej lokalite a nepochybne predstavujú skutočné nebezpečenstvo pre ľudí, ktorí sa celkom prirodzene cítia ohrození. Za daných okolností musí záujem na ochrane prírody ustúpiť prioritnému záujmu na ochrane života a zdravia obyvateľov tak, ako to predpokladá právny poriadok. Na základe zistených skutkových okolností mal krajský súd za to, že v prejednávanej veci boli splnené zákonné podmienky pre povolenie výnimky podľa § 40 ods. 3 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z., nakoľko zo zhromaždených podkladov pri rozhodovaní žalovaného vyplýva, že ohrozenie zdravia a bezpečnosti obyvateľov v predmetných lokalitách je natoľko závažné, že výrazne prevyšuje záujem na ochrane živočíšneho druhu medveďa hnedého.

Proti rozsudku krajského súdu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca a žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zruší rozhodnutie žalovaného a vec mu vráti na ďalšie konanie. V odvolaní, tak ako aj v podanej žalobe, namietal nesprávny postup žalovaného správneho orgánu, ktorý bol podľa žalobcu takej intenzity, že ho možno považovať za takú vadu v konaní, ktorá mohla mať za

následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Správnymi orgánmi oboch stupňov bola žalobcovi upretá možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia a navrhnúť ich doplnenie, nakoľko napriek výslovnej žiadosti mu správny orgán prvého stupňa neposkytol kópiu spisu a toto pochybenie nenapravil ani žalovaný v konaní o rozklade. Naopak, žalovaný zaťažil konanie ešte ďalšou vadou, keď dopĺňal dokazovanie vyžiadaním si správy od ŠOP SR k možnému posunutiu časového vymedzenia obdobia, v ktorom žiadateľovi povolil realizovať udelenú výnimku. S názorom súdu prvého stupňa, že žalobca mal možnosť oboznámiť sa pred rozhodnutím prvostupňového orgánu, či žalovaného, so všetkými podkladmi rozhodnutia (a to aj postupom podľa zákona o slobode informácií), žalobca nesúhlasí, pretože to nezodpovedá obsahu administratívneho spisu. Žalobca teda nemal možnosť navrhnúť doplnenie podkladov rozhodnutia, ani sa vyjadriť k spôsobu ich obstarania, keďže až do vynesenia prvostupňového rozhodnutia mu správny orgán napriek ustanoveniu § 33 ods. 2 správneho poriadku neoznámil, aké podklady rozhodnutia zhromaždil. Postupom podľa zákona o slobode informácií mu boli poskytnuté len žiadosti o udelenie výnimiek, ktoré si žalobca vyžiadal, ale s ďalšími podkladmi rozhodnutia, a to listom starostu obce Podkonice sa žalobca nemal možnosť oboznámiť ani mimoprocesnou formou. Žalobca v tejto súvislosti zdôraznil, že získavanie podkladov rozhodnutia na základe žiadosti podľa zákona o slobode informácií nezodpovedá jeho právam účastníka konania.

V odvolaní ďalej žalobca poukázal na stanovisko ŠOP SR zo dňa 1. marca 2011, ktoré mu bolo doručené a z ktorého prílohy (záznamu z pracovného stretnutia zoológov ŠOP SR) vyplýva, že samotní zamestnanci ŠOP SR majú pochybnosti o hodnovernosti a pravdivosti potvrdení vydávaných žiadateľom, starostami obce a inými subjektmi, a preto prijali záver, že spôsobená hospodárska škoda ako aj škoda na zdraví obyvateľstva sa bude zohľadňovať pri vydávaní výnimky na lov len v prípade, ak bude preverená aj zo strany ŠOP SR a vyjadrenia obcí, ktoré sa budú nachádzať len v prílohách žiadostí o odlov medveďa hnedého bez predchádzajúceho oboznámenia príslušnej organizačnej jednotky ŠOP SR o danej ohrozujúcej situácii s jedincami medveďa hnedého v ich intraviláne a v jeho blízkosti sa nebudú zohľadňovať v stanovisku ŠOP SR pri navrhnutí vydania výnimky na odlov medveďa hnedého.

Žalobca tiež nesúhlasil so záverom krajského súdu, že doručenie dodatočného vyjadrenia ŠOP SR k posunu časového vymedzenia platnosti udelenej výnimky priamo žalobcovi, a nie jeho právnej zástupkyňi, nebolo vadou konania odôvodňujúcou zrušenie napadnutého rozhodnutia žalovaného, nakoľko podľa súdu prvého stupňa bol nesprávny procesný postup zhojený tým, že žalobca a jeho právna zástupkyňa mali o obsahu tohto vyjadrenia vedomosť. Žalobca zdôraznil, že je občianskym združením so zameraním na ochranu prírody a nakoľko nemá potrebné vedomosti na to, ako účinne využívať právne prostriedky ochrany, je v konaniach podľa zákona č. 543/2002 Z. z., a osobitne v rozkladových konaniach vedených žalovaným, zastúpený právnu zástupkyňou, a preto mali byť v správnom konaní písomností doručované priamo jej. Doručením vyjadrenia ŠOP SR zo dňa 3. novembra 2011 priamo žalobcovi nebola splnená povinnosť správneho orgánu oboznámiť ho ako účastníka konania s podkladom rozhodnutia. Od žalobcu nemožno spravodlivo očakávať, že bude apriórne predpokladať nezákonnosť postupu správneho orgánu, teda že správny orgán napriek zákonnej úprave doručuje listiny v konaní jemu a nie jeho právnej zástupkyňi, a nemožno od neho ani očakávať, že o každej takejto listine bezodkladne informuje svoju právnu zástupkyňu. Žalobca mal dôvod predpokladať, že takáto listina bola doručená aj jeho právnej zástupkyňi a nerobiť žiadne úkony smerujúce k využitiu svojho práva vyjadriť sa k tejto listine. Žalobca v tejto súvislosti poukázal aj na skutočnosť, že napadnuté rozhodnutie žalovaného je datované dňom 28. novembra 2011, pričom rozhodnutiu žalovaného o rozklade predchádza podľa ustanovenia § 61 ods. 2 správneho poriadku návrh ním ustanovenej osobitnej komisie. Na základe zákona o slobode informácií žalobca zistil, že zasadnutie rozkladovej komisie ministra životného prostredia sa konalo dňa 4. novembra 2011 a členovia komisie odporučili ministrovi zmeniť výrok napadnutých rozhodnutí tak, že odstrel medveďov bude možné zrealizovať od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012. Pokiaľ predseda rozkladovej komisie zasielal podklady rozhodnutia žalobcovi dňa 21. novembra 2011, stalo sa tak po tom, čo na zasadnutí rozkladovej komisie táto schválila návrh rozhodnutia o rozklade v predmetnej veci. Žalobca následne poznamenal, že mu je zrejmé, že rozhodnutie žalovaného nie je totožné s návrhom rozhodnutia rozkladovej komisie, avšak je nepochybné, že návrh rozkladovej komisie je podmienkou sine que non na rozhodnutie žalovaného o rozklade.

Žalobca tiež v odvolaní namietal, že vo vyjadrení zo dňa 1. marca 2011 ŠOP SR zaujala jednoznačné stanovisko neodporučiť ani v jednom z prípadov, v ktorých bolo žiadané udelenie výnimky, jarný odstrel. Rozhodnutím žalovaného však k povoleniu jarného odstrelu došlo, keďže sa doba realizácie povolenej výnimky presunula na jarné mesiace roku 2012. Žalovaný sa s touto diskrepanciou v odôvodnení rozhodnutia žiadnym spôsobom nevysporiadal.

Žalobcom uvádzané vady správneho konania spôsobili nedostatočné zistenie skutočného stavu veci, nepreskúmateľnosť rozhodnutia žalovaného a nesprávne právne posúdenie veci správnym orgánom. Obsah vyjadrenia ŠOP SR, na ktoré poukazuje prvostupňový súd, mu zostal až do doručenia napadnutého rozsudku neznámy, ako aj ďalšie dôvody pre udelenie výnimky v tomto rozsudku uvedené. Nie je úlohou ani právomocou súdu v správnom súdnictve dopĺňať dôvody správnych rozhodnutí, ale posúdiť, či tieto dôvody uviedli správne orgány do svojich rozhodnutí. Preto žalobca nevidí dôvod, aby polemizoval so závermi súdu prvého stupňa o zákonnosti udelenia výnimky, keďže tieto dôvody mu mali byť známe z rozhodnutí správnych orgánov.

Žalovaný v písomnom vyjadrení k odvolaniu žalobcu navrhujúc potvrdenie napadnutého rozsudku poukázal na to, že odvolacie námietky sa vzťahujú iba na procesný postup žalovaného v predmetnom konaní, avšak nie je z nich zrejmé, aký vzťah majú k samotnému predmetu konania, ktorý sa týka povolenia výnimiek z podmienok ochrany chránených živočíchov v zmysle ustanovenia § 40 ods.3 písm. c) zákona o ochrane prírody a krajiny. Zdôraznil, že žalobca sa počas celého priebehu konania nevyjadril k potrebe povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených živočíchov z dôvodu ohrozenia života a zdravia ľudí na danej lokalite, ani nepodal žiadny návrh, akým spôsobom okrem realizácie odstrelu je podľa jeho názoru potrebné riešiť vzniknutý problém spočívajúci v premnožení medveďa hnedého na danom území.

Ďalej poukázal na to, že i napriek odstráneniu vytykaných nedostatkov v procesnom postupe žalovaného nebude možné zo strany žalovaného rozhodnúť v danej veci spôsobom, ktorý by bol pre žalobcu ako účastníka konania výhodnejší alebo mu poskytol vyššiu ochranu jeho práv a právom chránených záujmov a odstránenie uvedených nedostatkov v procesnom postupe žalovaného sa tiež nedotkne predmetu konania - povolenia výnimky z podmienok ochrany chránených živočíchov a zastal názor, že odvolanie podané žalobcom je neopodstatnené a motivované iba snahou o získanie trov konania na úkor žalovaného, nakoľko po vrátení veci žalovanému by sa dosiahlo iba opakovanie správneho konania bez možnosti dosiahnuť vo veci odlišný výsledok (čo si žalobca musí v tomto štádiu konania uvedomovať). Tento svoj názor podoprel aj rozsudkom Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4SŽ/98-102/02 zo 17. decembra 2002, podľa ktorého : „Správnym konaním sa nazýva postup správnych orgánov, účastníkov konania a ďalších osôb pri vydávaní rozhodnutí, ktorý upravuje právny predpis. Konanie a postup správneho orgánu majú povahu synonym. Zmyslom všetkých procesných predpisov je zabezpečiť realizáciu hmotných noriem vo forme rozhodnutia o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb za takého postupu, aby vo veci bol zistený skutkový stav čo najúplnejšie, prostriedkami, ktoré objasňujú okolnosti rozhodné pre posúdenie veci, a aby účastníkovi, o ktorého vec - práva a povinnosti ide, bola poskytnutá možnosť predkladať dôkazy, návrhy a obhajovať svoje práva. Toto platí zvlášť, ak ide o konanie, v ktorom dôkazná povinnosť spočíva na účastníkovi... Rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôže prívodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka.“

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a v medziach podaného odvolania (§ 212 ods. 1 OSP v spojení § 246c ods. 1 vety prvej OSP) bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a ods. 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 vety prvej OSP a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je nedôvodné.

Predmetom súdneho preskúmavacieho konania v danej veci bolo rozhodnutie a postup ministra

životného prostredia SR sp. zn. č. 8641/2011-1.10 (33/2011 - rozkl.) zo dňa 28. novembra 2011, ktorým žalovaný na základe rozkladu žalobcu zmenil výrok prvostupňového rozhodnutia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky, odboru výkonu štátnej správy, č. 3794/2011-2.2 zo dňa 20. septembra 2011, ktorým bola povolená výnimka podľa § 40 ods. 2 a ods. 3 písm. c/ zákona č. 543/2002 Z. z. zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 písm. a/ zákona č. 543/2002 Z. z., a to usmrtiť dvoch jedincov medveďa hnedého v poľovnom revíri Remata. Zmena prvostupňového rozhodnutia spočívala v určení, že odstrel možno zrealizovať na lokalitách Veľký vrch a Kunešovské lúky, katastrálne územie Ráztočno a Handlová, odo dňa právoplatnosti rozhodnutia do 30. novembra 2011 poslieďkou a postriežkou a do 15. decembra 2012 postriežkou a od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012 poslieďkou a postriežkou.

V správnom súdnictve preskúmajajú súde na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktorými sa zakladajú, menia alebo zrušujú práva alebo povinnosti fyzických alebo právnických osôb (§ 244 ods. 1 OSP).

Súde v správnom súdnictve prejednávajú na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods. 1 OSP).

Podľa § 219 ods. 2 OSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Odvolací súd z obsahu súdneho spisu zistil, že krajský súd sa náležite a v súlade so zákonom vysporiadal so všetkými relevantnými námietkami žalobcu ako i s tvrdeniami žalovaného a dal odpoveď na výklad a aplikáciu použitých zákonných ustanovení v napádaných rozhodnutiach, a preto sa v plnom rozsahu stotožňuje s dôvodmi rozhodnutia krajského súdu tak, ako ich uviedol aj v tomto svojom rozsudku.

Na potvrdenie zákonnosti napadnutého rozsudku považuje odvolací súd za potrebné uviesť nasledovné :

V prejednávanom prípade bolo potrebné posúdiť, či žalovaný, ako aj správny orgán prvého stupňa, postupovali v súlade so zákonom č. 543/2002 Z. z. a so správnym poriadkom, keď povolili výnimku zo zákazov ustanovených v § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. Povolená výnimka spočívala v usmrtení dvoch jedincov medveďa hnedého v poľovnom revíri Remata.

Správne konanie v uvedenej veci sa začalo na základe žiadosti doručenej žalovanému dňa 27. januára 2011, v ktorej Poľovnícka spoločnosť CERVUS SR, Bratislava, žiada o udelenie výnimky z § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. za účelom regulačného lovu medveďa hnedého v roku 2011 v počte dva kusy. V žiadosti žiadateľ uviedol odhadované údaje o počte medveďov v poľovnom revíri, pričom žiadosť odôvodnil tým, že stav medveďov v poľovnom revíri je neprimeraný, dochádza k častým stretom medveďa s ľuďmi, čím je ohrozený prioritný záujem na ochrane bezpečnosti a zdravia obyvateľov, a tiež vznikajú škody na poľovníckych zariadeniach. K žiadosti doložil žiadateľ monitoring pohybu medveďa hnedého v poľovnom revíri Remata, a to hlásenia o konkrétnych stretoch obyvateľstva s medveďom.

Na žiadosť Ministerstva životného prostredia SR predložila ŠOP SR stanovisko k regulačnému odlovu medveďa hnedého v roku 2011, v ktorom navrhla povoliť výnimku na regulačný lov dvoch jedincov s hmotnosťou do 100 kg, v čase od 1. júna 2011 do 30. novembra 2011 poslieďkou a postriežkou a od 1. decembra 2011 do 15. decembra 2011 postriežkou. Uvedené stanovisko bolo aj s prílohami doručené žalobcovi a žalobca s k nemu vyjadril. V rozkladovom konaní žalovaný požiadal ŠOP SR o stanovisko k regulačnému odlovu medveďa hnedého v období od 1. júna 2012 do 30. novembra 2012, s odôvodnením, že potvrdenie odlovu v pôvodnom povolenom termíne by vzhľadom na dĺžku správneho konania v roku 2011 bolo v praxi nerealizovateľné. Na uvedenú žiadosť sa ŠOP SR vyjadrila, že dôvod, pre ktorý bolo odporúčané vydať výnimky na odlov medveďov hnedých v predmetných poľovných

revíroch, je stále aktuálny a nepominul sa, a preto odporučila žalovaným navrhované predĺženie platnosti rozhodnutia. Uvedené stanovisko ŠOP SR bolo doručené žalobcovi dňa 21. novembra 2011.

Zoologické záhrady v Bojniciach, v Bratislave, v Košiciach a v Spišskej Novej Vsi oznámili Ministerstvu životného prostredia SR, že nemajú voľné kapacity na umiestnenie medvedíov hnedých.

Žalobca požiadal dňa 14. apríla 2011 v zmysle zákona o slobode informácií o kópie žiadostí žiadateľov na lov medvedíov v roku 2011 a tieto mu boli všetky zaslané, a to ešte pred vydaním rozhodnutia žalovaného.

Podľa § 35 ods. 1 zákona č. 543/2002 Z. z. chráneného živočícha je zakázané

- a) úmyselne odchytať alebo usmrčiť v jeho prirodzenom areáli vo voľnej prírode,
- b) úmyselne rušiť, najmä v období rozmnožovania, výchovy mláďat, zimného spánku alebo sťahovania,
- c) úmyselne poškodzovať, ničiť alebo zbierať jeho vajcia vo voľnej prírode,
- d) poškodzovať alebo ničiť miesta jeho rozmnožovania alebo odpočinku,
- e) medzidruhovo krížiť,
- f) držať, prepravovať, predávať, vymieňať alebo ponúkať na predaj alebo výmenu.

Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. orgán ochrany prírody môže v odôvodnených prípadoch povoliť výnimku z podmienok ochrany chránených druhov, vybraných druhov rastlín a vybraných druhov živočíchov, a to len v prípade, že neexistuje iná alternatíva a výnimka neohrozí zachovanie populácií dotknutých druhov; ak ide o druhy vtákov a vybrané druhy živočíchov uvedené v osobitnom predpise, výnimku na ich lov povoľuje ministerstvo pôdohospodárstva.

Podľa § 40 ods. 3 zákona č. 543/2002 Z. z. výnimku podľa odseku 2 možno povoliť

- a) v záujme ochrany dotknutých druhov alebo ochrany prírodných biotopov,
- b) pri predchádzaní závažných škôd na úrode, hospodárskych zvieratách, lesoch, chove rýb, vodnom hospodárstve a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj pri predchádzaní závažných škôd na inom type majetku,
- c) v záujme verejného zdravia alebo verejnej bezpečnosti ľudí a ak sa výnimka nevzťahuje na druhy voľne žijúcich vtákov, aj v záujme iných nevyhnutných dôvodov vyššieho verejného záujmu vrátane tých, ktoré majú sociálny alebo hospodársky charakter a tých ktoré majú priaznivé dôsledky zásadného významu na životné prostredie,
- d) na účely výskumu a vzdelávania, obnovy populácie dotknutých druhov a ich navrátenia do biotopov alebo na ich pestovanie alebo chov v ľudskej opatere nevyhnutný na tieto účely,
- e) na odber, odchyt alebo držbu jedincov v malom počte za prísne kontrolovaných podmienok, na selektívnom základe a v obmedzenom rozsahu.

Najvyšší súd vo vzťahu k hmotnoprávnej stránke veci musí prisvedčiť konajúcim správnym orgánom a krajskému súdu, ktorý zamietnuč žalobu sa s právnym posúdením veci správnych orgánov stotožnil, že v danom prípade boli splnené zákonné podmienky na povolenie výnimky v zmysle vyššie citovaných ustanovení zákona o ochrane prírody a krajiny. V konaní bola prostredníctvom dôkazov žiadateľa dostatočne preukázaná dôvodnosť obavy o bezpečnosť a zdravie obyvateľov dotknutého územia pred medvedími pohybujúcimi sa v intraviláne obce, v bezprostrednej blízkosti ľudských obydľí. Preto najvyššiemu súdu nezostalo iné ako prisvedčiť právnomu názoru krajského súdu, že záujem na ochrane prírody musí za daných okolností ustúpiť prioritnému záujmu na ochrane života a zdravia obyvateľov tak, ako to predpokladá právny poriadok. Odvolací súd k tomu tiež uvádza, že prvý predpoklad vyžadovaný zákonom pre udelenie výnimky, t.j. neohrozenie zachovania populácie dotknutého druhu bol nad všetku pochybnosť splnený, keďže populácia medveďa hnedého na území Slovenskej republiky prosperuje. Žalovaný mal tiež z vyjadrení zoologických záhrad preukázané, že iná alternatíva pre chránený druh - premiestnenie odchytených jedincov do ZOO - nie je možná.

Vo vzťahu k námietkam procesného charakteru, najvyšší súd v plnom rozsahu poukazuje na právny názor krajského súdu a na doplnenie považuje za potrebné upriamiť pozornosť žalobcu na rozhodnutie

najvyššieho súdu sp. zn. 4SŽ/98-102/02 zo dňa 17.12.2002, ktorého obsahom je výklad ustanovenia § 250i ods. 3 OSP v tom zmysle, že rozhodnutie sa nezrušuje iba preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, či výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka. Ustanovenie § 250i ods. 3 OSP jasne zakladá prekážku, účelom ktorej je zabrániť zrušovaniu rozhodnutí správnych orgánov zo strany správnych súdov, ktoré sú po hmotnoprávnej stránke nezvratné, t.j. ich zmenu nemožno dosiahnuť opakovaním procesu pre vady správneho konania. Neznamená to však, že správne orgány nemusia rešpektovať základné zásady správneho konania, medzi ktoré nepochybne patrí zásada súčinnosti správneho orgánu a účastníkov konania, avšak pokiaľ porušenie tejto zásady nemá, tak ako v danom prípade, vplyv na zákonnosť napadnutého rozhodnutia, smerovalo by zrušenie napadnutého rozhodnutia k čisto formalistickému zopakovaniu správneho konania.

V tejto súvislosti tiež odvolací súd poukazuje na to, že žalobca v odvolacích námietkach (totožných s tými žalobnými) namieta síce nedodržanie presného formálneho postupu žalovaným v zmysle správneho poriadku, avšak výslovne fakticky nepopiera, že práva žalobcu ako účastníka správneho konania boli v konečnom dôsledku zachované, aj keď inou cestou ako presným zákonným postupom podľa správneho poriadku. Tak tomu bolo oboznamovaním sa s podkladmi rozhodnutia podľa zákona o slobode informácií a nie postupom podľa správneho poriadku, ako aj zaslaním podkladov rozhodnutia priamo žalobcovi a nie jeho právnej zástupkyňi. Z vyjadrení žalobcu má odvolací súd za to, že jeho právo na vyjadrenie bolo v konaní zachované. Správny súd nemá zákonný podklad na zrušenie rozhodnutia žalovaného len z dôvodu, že žalobca sa k podkladom rozhodnutia dopracoval inou cestou ako riadnym formálnym postupom podľa správneho poriadku. Najvyšší súd k uvedeným námietkam žalobcu tiež považuje za potrebné dodať, že ten síce všeobecne namietal nedodržanie správneho poriadku a nedoručenie stanoviska ŠOP SR jeho právnej zástupkyňi, ale len priamo žalobcovi, avšak v týchto námietkach žalobca priamo neuviedol (resp. sa takému vyjadreniu vyhol), žeby sa jeho právna zástupkyňa o tomto stanovisku nedozvedela. (Žalobca uvádza, že od neho nemožno očakávať a žiadať, že bude informovať svoju právnu zástupkyňu o každej doručenej listine, a tiež uvádza, že mal dôvod predpokladať, že takáto listina bola doručená aj jeho právnej zástupkyňi, avšak už neuvádza, že o tejto listine v skutočnosť svoju právnu zástupkyňu neinformoval a že o nej naozaj nemala vedomosť.)

Odvolací súd tiež poznamenáva, že odlov medveďa hnedého nebol povolený v jarných mesiacoch, tak ako to namieta žalobca v odvolaní.

K rozhodnutiam najvyššieho súdu, na ktoré v odvolaní poukazoval žalobca, najvyšší súd uvádza, že sa v danom prípade priklonil k právnemu názoru Najvyššieho súdu SR obsiahnutému v rozhodnutiach Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2SŽp/3/2013 zo dňa 18. decembra 2013, 6SŽo/20/2014 zo dňa 25. marca 2015 a 6SŽo/25/2014 zo dňa 25. marca 2015, ktoré sa týkajú rovnakého predmetu konania a totožných účastníkov.

Po preskúmaní predloženého spisového materiálu a postupu a rozhodnutia krajského súdu dospel odvolací súd k záveru, že krajský súd dostatočne podrobne a presne zistil skutkový stav a vysporiadal sa s relevantnými námietkami žalobcu.

Preto najvyšší súd s poukazom na vyššie uvedené dôvody napadnutý rozsudok krajského súdu ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 a 2 OSP potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 224 ods. 1 OSP v spojení s § 250k ods. 1 OSP tak, že neúspešnému žalobcovi ich náhradu nepriznal a žalovanému zo zákona náhrada trov konania neprináleží.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.